

VERNO KİTAP
Y A Y I N E V İ

SIZI
Bir Hasretin Anatomisi
Salih Efiloğlu

VERNO KİTAP
Y A Y I N E V İ

Verno Kitap©

www.vernokitap.com

kitap@matbumedya.com

0549 654 72 54

Yayıncı Sertifika No 28740

Genel Müdür: Emrah Çelik

Editör: Ali Gül

Sayfa Tasarım: Baran Ekber

Kapak Tasarım: Baran Ekber

Kitappad
com

Kitaplobi
com

Kitapşeyleri
com

1. Basım, İstanbul, Kasım, 2025

ISBN: 978-625-9656-93-9

Tilki Kitap Matbaa / İstanbul

Matbaa Sertifika No: 48138

Eserin tüm telif hakları yazara aittir. Yazar, bu baskı için basım-satış-dağıtım-tanıtım haklarını Verno Kitap'a devretmiştir. Yazar, eserin kapak dahil içeriğindeki tüm materyallerin (metin, görsel öge, tablo...) yasal ve fikri sorumluluğunu kabul etmiştir. Verno Kitap'ın kurumsal görüşü olmayabilir.

SIZI

Bir Hasretin Anatomisi

Salih Efiloğlu

İÇİNDEKİLER

Ahhh! İstanbul.....	14
İki ay sonra... Düğün Günü.....	29
Ali Onbaşı.....	32
Dört yıl sonra.....	34
Paris...Bir yıl sonra... ..	40
Ve güneşe kan sıçradı kan... ..	42
17 Yıl Sonra... ..	43
Eyvah eyvah Gazi öldü.....	55
Şimdi yazmak zamanıdır... ..	59
Tadı tuzu kalmadı Paris'in.....	61
Ahh be Ukaz.....	66
Küçücük bir kıvılcım.....	74
Bir Gün Sonra... ..	90
İki gün sonra... ..	91
Biter mi bu sevda... ..	93
Ressam Artuş'un Acı Kahvesi... ..	95
Dikili Nar Ağacı.....	98
Ahhh Erneste Ah!	101
Zulmün Ayak Sesleri.....	103

Hagop Ustanın Lokantası.....	107
Muhteşem Eserleri Kim yaptı.....	110
Bir saat sonra.....	112
Bir gün sonra.....	114
Elveda Denise!	119
Bir hafta sonra.....	123
Bir Hafta Sonra..	125
Kardeş Mardinè Veda...	135
Bu Hazin Günlerde Ünye...	140
Hagop Usta'nın evi.....	143
Uğurlar Olsun Kardeş Mardin!!!	147
Bir saat sonra.....	153
Ölümüne Yolculuk...	155
Bir Gün Sonra...	161
Buna Kalp Dayanmaz...	164
Eyyy uzaktaki yakınım!	174
Adı Karine'ydi...	199
Zemheride Yelpaze...	205
Onur Cellatları.....	217
Yağmurlu bir Pazar Günü.....	226
Karine Konuşuyor.....	231
Bir Güzel Pazar Sabahı.....	242
Bir Hafta Sonra...	247
Sihirli Kelime; Mektup.....	256
Paris'ten Son Mektup	258
Veda.....	262
Usta işi bir operasyon.....	270
Uğurlar Olsun Cezayirli Ahmet!	272

Hayal mi gerçek mi.....	278
Hamide İstanbul'da Karşıladı Onları... ..	280
Ahhh Adela ah!Yüreğimizi yaktın.....	283
Beş sene sonra.....	285
Beş sene öncesinde Sirkeci Tren Garındaki Kavuşma Sahnesine Tekrar Dönüş.....	287

Incecik parmakları, kalın kaşları, mavi gözleri ona gizemli asil bir görünüm veriyordu. Yaşı oldukça küçüktü lakin sözü geçen ve sözleri hayranlıkla dinlenen, erdemli bir kişiliğe sahip olduğundan insanlar üzerinde mistik, ilgi çekici müspet bir intiba bırakmaktaydı. Onun veciz sözlerini anlamak bir başka deyişle anlamlandırmak oldukça zordu. Köyün çocukları için benzersiz, güzeller güzeli bir ablaydı Hamide... Sahip olduğu engin düşünce yapısının yanı sıra berrak zihin yapısına anlamlı görüşe, nitelikli kavrayışa sahip olduğu bilinmekteydi. Anadolu Kadınının tebessüm eden siması, Anadolu Kadınının küçük bir özetiydi...

Köyden başlayan büyük göçten bir yıl önceydi. Kim olduğu meçhul, neyin peşinde olduğu belirsiz meymenetsiz suratlı adamlar doluşmuşlardı köy kıraathanesine. Elebaşları nursuz adam, konuştuğça konuşmuş, içindeki kinini kustukça kusmuştu. “Silahlı mücadele için merhametsiz insanlara ihtiyaç var!” lafları yenilip yutulacak cinsten değildi.

Herkes gibi Aram Efendi de tedirgin olmuştu. Ayağa kalktı öfkeyle; “Bir dakika! Bir dakika! Sen kimsin be adam? Neyden söz ediyorsun sen? Senin pervasız, izandan yoksun ağzına geliveren silahlı mücadele de neyin nesi!” Rahip Aram’ın kızgınlıktan dili damağına yapışmıştı adeta. Garibim yutkundu durdu. Alnındaki

damarlar çatladı çatlayacak. Aram Efendi sözlerine devamla; “Burada merhametsiz birilerini arıyorsan nafile beklersin!” Karanlık zihniyetli adamda, bu sözler karşısında belli ki bir öfke oluşmuşken bile, Rahip Aram efendiyi biraz yatıştırmak için sözlerine devam etmişti; “Rahip Efendi! Sen bunu halledebilirsin.”

Rahip Aram; “Ben bu çirkinliğin ve ihanetin tarafı olamam! Çocuklarının saçını okşadığım, sofrasına bağdaş kurup oturduğum komşularıma yapamam”...Sessizlik içindeydi herkes. Üzölmüştü Rahip Aram Efendi. Birkaç saniye sonra yanındaki sandalyeye yığıldı kaldı hüüzünle konuştu. “Buralar benim toprağım, ocağım. Yanacaksam şayet hasret ateşiyile yanarım. Doğup büyüdüğüm bu topraklar beni ancak böyle kabul eder. Hayır, hayır! Ben bu yangının alevi olamam.”

Köydekilerden yüz bulamayan, hatta şiddetli tepki gören karanlık suratlı Hınçak maşaları, arkalarına bakmadan defolup gitmişlerdi. Ama bıraktıkları huzursuzluk tohumları, köyde yaşayanların birbirlerine olan muhabbetlerini yavaş yavaş soğutmuştu. Muhabbetin azalması ilişkileri de zayıflatmış, bu zayıflama da üretime, ticarete ve her türlü ekonomik faaliyetlere yansınca sempatinin yerini hoşnutsuzluklar, kahkahaların yerini homurdanmalar almış, bu yüzden de o koca köyün sınırları bir kısım hemşerilerine dar gelmeye başlamıştı. Anadolu'nun doğu ve güney illerinde başlayan çok daha farklı ve çok daha şiddetli olaylar da köydeki göç dalgasının tuzu biberi olmuştu. Bu gelişmeler, köydekilerin kardeşlik bağlarını çözemese de göç kaçınılmaz hale gelmişti.

Hamide kurulan tuzakları, oyunları, vatanın bağrına vuracakları zehirli hançerin yaklaştığını hissetti. Yerinden yavaşça doğruldu. Hasret ve kasvet yüklü hazin cümleler dököldü dudadığından; “Şeytan ihaneti pençesine alıp, pervasızca tuzaklamış

dostluğu. Dostluk içinde kardeşçe yaşayanların toprağına zehrini akıtmakta heyhat. Ey Kudretli Anadolu! Analığı en iyi sen bilirsin. Biliyorum acı çekiyorsun. Razi mısın toprağının gözyaşlarıyla ıslanmasına? Engin Tarihimizin derinliklerine kök saldığın toprağında sen herkese kucak açarsın. Şimdi nice insanların yolu gurbete çıkacak, Taşın, kimsesiz mezarlarının başucuna taş olacak. Yüzümüzü kızıl güneşine dönüp, sırtımızı engin yüce dağına yasladığımız, bereketli topraklarında sapsarı, bembeyaz, mor renkli çiçeklerin kokusu, tarihin kıymetli yükü omuzlarımızda. Buralarda geleceğin yokmuş gibi, sessizce sensizliğe yürümenin ne olduğunu bilir misin?”

Rahip Aram Efendi; “Yüreğimizi dağladın Hamide kızım! Şimdi hasreti sırtlanıp yola çıkma zamanıdır be güzelim.” dedi.

“Şimdi sizler hasret ve hüznü sırtlanıp götürün lakin güzellikler buranıdır. Gönderdiklerini burada bekler... Ben gitmem ben gidemem. Ben gider isem çiçekler nasıl açar, buğday başakları nasıl bereketlenir? Bahar gelir mi sanırsınız?” Herkes bir hüznün sarmalına tutulmuşçasına, çare derseni onları terk etmiştir. Heyhat! Hamide, tekrar devam etti sözlerine; “Rengine renk kattığımız vatan toprağına uzaklardan hasretle el sallamak, hıçkırma hıçkırma ağlamak sonra da iki damla gözyaşı salıvermek, seni bizden daha çok kahrederdi Eyyy İhtişamlı Anadolu”

Köyün öncüsü Salih Ağa yıllarca cepheden cepheye koşmuş cüsseli, geniş alınlı baykuş kanadı misali kaşları, simsiyah gözlerinin altındaki torbacıklarla birleşen burnu heybetli halk kahramanıydı. Onunla ilgili onlarca Türkü yakılmış, türkülerinin hikâyeleri kulaktan kulağa dolaşmaktaydı. Salih Ağa dibek taşının üzerine çıkarak söze başladı; “Hamide'nin sözünün üzerine söz etmek bizim ne haddimize? Rahip Aram Efendi ve kıymetli

ailesi aramızdan ayrılıp sonu nereye ulaşacağı uzun göç yollarına düşecek. Beraber yaşadığımız komşularımız ayrılıyorlar. Artık ne zaman görüşürüz ne zaman buluşuruz bilinmez. Şimdi helalleşme zamanıdır. Şimdi helalleşin!

Hüzünle helalleştiler. Kalpleri kırgın gözleri yaşlıydı. Rahip Aram;“ Yola çıkıp buralardan uzaklara savrulacağız. Bizim bir kusurumuz olmuşsa şayet buna çok üzülrüm. Ayrıca bir din adamı olarak Tanrı'nın huzuruna çıkamam.” dedi. Yutkundu durdu. Ayakta durmakta zorlandı sonra cümlesine devam etti; “Düğünümüz düğünleri, düğünleri düğünümüz oldu. Kutsal Bayramları bizim de bayramımızdır diyerek baş tacı eyledik. Duygularımızı kasvetlerimizi sevinçlerimizle buluşturduk harmanladık. Aşımızı ekmeğimizi bölüştük. Biz üzüldük onlar üzüldü biz sevindik onlar sevindi. Tanrı aşkına. İyi komşuluktan başka ne vardı aramızda? Bütün kalbimle söylüyorum. Uzaklarda değerli hasretinizi çekeceğim”

Ali ile köyün güzeller güzeli kızı Mari birbirlerini dillere destan bir aşkla sevmekteydi. Ne hazindir, kader iki sevdalıyı ayırmak üzereydi. Dayanılmaz bir hicran ateşiydi bu.

Mari; “Ali! Susma ne olur bir şeyler söyle. Senden ayrılmak istemiyorum. Ne olur gitme! Desen bana belki kalbim daha az sızlar.” dedi. Ali derinden bir sessizliğe, Mari ise küskünlüğe teslim olmuştu. Mari devam etti; “Bu acının diğer yarısı yüreğimi kanatacak. Beni mektupsuz bırakma Ali!”

Hamide isyankar bir sesle konuştu; “İnsanlar darmadağın oldu, dört bir yana. Yürüdüler bilinmezliğe. Geride bıraktılar tüm özlemlerini. Taş bastılar yüreklerine, hıçkıra hıçkıra ağlayanların gözlerinde kurudu gözyaşları. Bunların yumuşamadı katı kalpleri. Kayıplar acılar. Boşunadır tüm çabalar. Dünyanın dört bir yanından

yükselen hasret şarkıları yürekleri sızlatacak. Kadınların içten içe sessiz çığlığı, çocuğunun anne deyişı, bir bebeğin ağlaması, erkeğin güçsüzlüğü, vatan hasreti. Neler oluyor görmez misiniz? Şayet körseniz hissedin bari ne olur. Dün bugün, yarın, yankılanacak; “Eyyyy insanoğlu! Bak gör ve hatırla...” Çok acılar çekildi çok...

Ahhh! İstanbul...

Mari'nin ailesi İstanbul'a yerleştiler göç sonrası. Pera Semtinde Manyeli Meyhanesi'nin karşısına düşen, kısıcık inişli sokakta bulunan tarihi kâğır eve yerleştiler. Biraz ışık alabilen girişin üstünde daracık bir sokağa bakan cumbalı pencerele iki küçük oda, ayrıca hatırı sayılır genişlikte bir salon mevcut. Bu tarihi evin dışındaki kahverengi, ahşap odacığa yakılacak odunları istiflemişlerdi. Eve giriş kapısının üst eşiği o kadar alçaktı ki, uzun boylular eğilerek girmek zorundaydı. En güzel yanı mutfaktan avluya direk geçişi olmasıydı. Avlu deyip geçmeyin. Başta nar olmak üzere, meyve ağaçları rengârenk çiçeklerle bezenmişti. Konu komşuya gelince; Türk, Arnavut, Boşnak, Ermeni, Rum, ecnebilerden İngiliz, Fransız, İtalyan. Hani yetmiş iki buçuk millet denir ya işte öyle bir şey. Evler birbirlerine bitişik. Diğer kadim şehir mimarilerinde olduğu gibi. Üst kattaki salon ve yatak odaları rutubetliydi.

Mari'nin babası Yani Usta, sokak içindeki kundura tamir işlerinden geçimini temin etmekteydi. Mari, İstanbul'un kültürel hayatına ayak uydurmada zorlukla karşılaşmadı. Eline ne geçerse okumaktaydı. Hatta kese kâğıdı da buna dahil. Adeta kitap kurdu oluverdi. Eee, kolay mı İstanbul da İstanbul Hanımefendisi olmak! Tamı tamına üç yıl oldu İstanbul'a geledi, artık o bir İstanbulluydu. Başka kimler İstanbul'u mesken tuttu dersiniz? Hagop Usta ve Eşi

Rahip Aram Efendi ve Eşi... Talih bu güzel İnsanların yüzüne güldü. Aynı sokakta mesken tuttular İstanbul'u... Tabi İstanbul da bu konuda çok cömerttir bilirsiniz... Yorganını sırtlanan Haydarpaşa Tren Garına geldiğinde İstanbul'un yosun kokulu denizi karşılar onları. Aklına esenler "Ver elini İstanbul!" diyerek geldiler. Hagop Usta esnaf lokantası açtı küçücük. Rahip Aram Karaköy'de bir Rum saat tamircisine çırak oldu. En kısa zamanda öğrendi Saat tamirciliğini.

Yani Usta, sabah erkenden dükkânı açmaktaydı. İşleri çok yoğun. Tamir işlerine rağbet epeyce revaçtaydı. Yeni bir şeyler almak ne me mümkün? Yani Usta, işini bilen bir Anadolu insanı olduğundan akşamları çalışmak için bahçenin bir köşesinde küçük bir atölye kurdu.

Derilerin yapıştırıcıların kokusu alıp başını gidince eşi Sona Hanım dayanamadı; "Artık eve iş getirme, şu kokunun haline bakar mısın kocacığım!" deyince "Öyleyse evi işe götürelim." demez mi bizim muzip Yani Usta.

İleride daha iyi tanıyacaksınız gönül dostumuz Yani Ustamızı. Esprileri havada uçşacak vallahi.

Mari ile annesi Sona Hanım her fırsatta konu komşu gezmelerine gidiyorlardı. Ermeni komşuları Ernesta ve Adela isimli hanımefendilerin kahve sohbetine, annesi ile birlikte katılmışlardı. Evdeki sohbete hatırı sayılır bir davetli katıldı. Kadınlar kızlar ve sevimli çocuklar. Davet sahibi kız kardeşlerin her ikisi de evlilik düşünmemişler, zamanlarını ve mal varlıklarını Paris'te eğitim gören biricik kardeşleri Mardin için harcamışlardı. Mardin Bey eğitimini tamamladıktan sonra Paris'te köşe başı sayılacak bir yerde kitap satış yeri açarak ticaret hayatına atılmıştı. Dükkânda ikinci el diyebileceğimiz, nadiren bulunabilecek kitaplar, Batı klasikleri,

Şark klasikleri eserler satmaktaydı. Bu dükkân Paris'te yaşamakta olan yahut eğitim için gelen yabancıların hatta Levantenlerin uğrağı olmuştu.

Erneste'nin, Adela'nın ve Mardin'in anneleri, Rum asıllı tanınmış kumaş tüccarının tek kız evladıydı. Mardin Bey İstanbul'u çok sevmekteydi. Ayrıca her ay ablalarına, gelmesi vazgeçemediği bir davranış biçimiydi. Mardin Bey'in kültürel birikimi yüksekti. Birçok konuda malumat sahibi yakışıklı, güler yüzlü bir delikanlıydı. Bilindik bir aileye mensuptu. Babası doğup büyüdüğü şehrin adını uygun bulduğundan ona. "Mardin" adını koymuş diye konuşulur. Adela Erneste ve Mardin'in muhterem babası Paris Başkonsolosluğu görevinde bulunmuştu uzun yıllar. Zarif, kibar parmakla gösterilen bir sefirdi. Toprağı bol olsun Mardin Bey Fransa Halk Cephesinin faaliyetlerine de katılmıştı...

Dostlarının ve komşuların ziyaret günü olduğundan Ernesta Hanım herkesi tanıştırdı. Misafirlerin neredeyse tamamının ilgisi Mardin Bey'e yoğunlaştı. Mardin'in iş durumu, nasıl bir hayat yaşadığı, Paris'te sosyal hayatı. Vs. İstanbul-Paris seferlerinde yaşanmışlıklar, hatıralar, edebiyatçıların hikâyeleri, eserlerini yazmalarından tutun da trende çekilen filmler dahi sohbeta konu oldu. Sohbet, başlangıçta biraz sıkıcı gelmişti Mardin'e. İkram servisi başladığında güzel kokular saçıldı salona. İştah kabartıcı kokular. Kızımız Mari'nin güzelliği, sözlerindeki derinlik, anlam yüklü konuşmalarına Mardin Bey hayran olmuştu. İkramda sadece kuş sütü eksikti. Kalkış vakti gelmişti. Mardin'in alışık olmadığı ev sohbetleri düşünce ve gönül dünyasında yeni ufuklara belki de uzak ufuklara vesile oldu. Tanışma tasarlanmadığı halde hayat anlayışının ve akışının yeniden şekillenmesine katkı verecekti belki de.

Mardin Bey Mari ile ilgili sorular sordu art arda. Kimdir,

nasıldır? Şimdilik anlamsız görülen çetrefilli bu sorular, bir müddet sonra anlamlı hale gelecekti. Kardeşler birbirlerine bakarak sevinç çığlıkları atıyorlardı, oldu bu iş dercesine. Mardin Bey; “Kıymetli ablalarım! Hayırdır bir anda ayaklarınızı yerden kesen, sizleri böylesine neşeyle buluşturan nedir? Mari ile ilgili iki buçuk soru sordum, nasıldır, nedir diye, hemen bir sonuca vardınız, bakar mısınız şunlara?” diye konuşunca, iki abla, ikiz tavşan misali eş zamanlı ve manalı bir yüz ifadesiyle kafa sallayıp, sonra birlikte kikir kikir gülüştüler. Mardin biraz şakacı bir ifade ile sordu; “İkiz tavşanlar! Madem bu işlerden anlıyorsunuz da neden koca bulamadınız?”

Erneste hemen espriyi patlattı; “Bizim koca bulmakta sorunumuz yok, kocaların bizi bulmak konusunda sorunları var. Biz ömrümüzün yarısının koca aramakla geçmesini istemedik. Bilmem anlatabildik mi?” Mardin İki elini ikini yana açarak “Tabi, tabi! Mutlaka. öyle olmuştur!” deyince gülüşmeler, kahkahalar devam etti. Mardin Bey de iyiden iyiye havaya girmişti. Gülerek konuştu; “Peki, yarın akşam bu güzel temennilere komşumuzda devam edelim mi ne dersiniz?” Bu soruya, Erneste ve Adela birlikte; “Allah deriiz!” diye çığlık attılar. Anneler annesi güzeller güzeli Sona Hanım Antep usulü baklava tepsisini avlunun köşesinde bulunan fırına sürmüştü. Kapı çingırağının çaldığını duyan Sona Hanım seslendi; “Mariiii! Kapıya bakar mısınız?” Mari kapıyı açınca kapıda dün evlerine misafirlige gittikleri iki kız kardeşi görüncü çok sevindiğinden; “Buyursunlar. Hoş geldiniz!” dedi.

“Hoş bulduk Mari! Umarız zamansız gelmemişsinizdir kuzum.”

“öyle şey olur mu hiç? Sefalar getirdiniz. Siz salona geçin ben anneme haber vereyim.” dedikten sonra misafirleri salona alıp sonra hemen annesinin yanına gitti. Neşeyle sordu;

“Söylesem inanmazsın, bil bakalım kimler geldi anne?” Sona; “Kızım nerden bileyim kimlerin geldiğini, bilmece gibi konuşma bana, kim geldi söyledi misin?” diye sorunca Mari;

“Dün misafirliğe gittiğimiz evde kalmış iki kız kardeşler geldiler, salona aldım onları.” cevabını verdi.

“Kızım ayıp, öyle alaylı alaylı konuşma. (Sonrasında Mari’nin gözlerinin içine bakıp manalı bir bakış atarak konuştu); “İster misin kardeşlerine istemeye gelmiş olsunlar?”

“Aman annem sende, o da nerden aklına geldi şimdi!”

“Erneste’nin bakışlarını görmedim mi sanıyorsun, inceden inceye zarafet seremonisi de işin cabası. Bekletmeyelim. Anlarınız şimdi maksatlarını.”

“İlla ki maksatları mı olması lazım, komşu işte anne!”

“Kızım dün gün boyu oradaydık. Hele dur bakalım!” Kısa muhabbet sonrası misafirlerin yanına geldiler. Sona; “Hoş geldiniz Erneste hoş geldiniz Adela!” dedi. Adela’nın tebessümü çok hoş. Adeta yüzüne sonradan yerleştirilmiş gibilerden hani. Mari Annesine; “Anne şimdi sana hayret ettim. Bir çırpıda isimlerini nasıl hatırladın. Vallahi helal olsun!”

“Mari! Üstüme iyilik sağlık şurada kaç komşuyuz ki? Komşularımızın Adlarını hatırlamak çok zor olmasa gerek!” Sona Hanımın sözleri Erneste ve Adela’yı ziyadesiyle mutlu etti. İşlerinin nasıldır Sona Hanım?” diye sordu Adela.

“Geçinip gidiyoruz Adela kızım.”

“Ne güzel oldu, İstanbul’a iyi ki geldiniz renk kattınız. Gördüğümüz kadarıyla alıştınız buralara.”

“Evet, önceleri bir hasret sarmalına tutulmuştuk lakin çabuk

atlattık. Köyümüzü özlemiyoruz desek yalan olur. Hele eşim Yani Usta, arkadaş hasretinden yanıp tutuşuyor. Bu nedendir kendini işe verdi garibim.”

“Zaman her şeyin ilacıdır derler Abla. Kim ister ki kök saldığı yerden başka diyara gitmeyi?”

“Ah! Adela kızım ah!” Uzadı gitti hasret sohbetleri. (Adela, ilgisini Mari’ye yönlendirdi.) “Yüce Tanrı’m seni özene bezene yaratmış. İltifatlara söyleyecek bir söz olamaz. Sözü evirip çevirip gezdirip uzatmaya gerek yok.” diyerek sözlerini iyice uzattı Adela. Sözlerine devam etti; “Öncelikle bizi kabul ettiğiniz için çok teşekkür ederiz. Biz buraya hayırlı bir iş için geldik Sona Hanım.”

“Yaaa hayırlı bir iş için geldiniz demek, hayırlı işin ne olduğunu öğrenebilir miyiz?”

“Biz de sizin gibi bilindik bir aileye mensubuz. Sizinle komşu olduk uzun zaman önce. Lakin ihmal ettik sizi ve bütün dostlarımızı, komşularımızı. Açıkçası bizim son yıllarda yaşadığımız sıkıntılarımız öyle kolay atlatılacak cinsten değildi. Tanrıya şükürler olsun atlattık. Mardin, merhum babamızın izinden yürüdü. Çok iyi yetişti efendim.” Erneste söze devam etti; “Sona Abla! Kardeşim Mardin kızınız Mari’yi çok beğenmiş. Uygun bulursanız görüşmelerini isteriz.”

Şaşırmıştı Mari. Yanakları al al oluverdi. Karmakarışık düşünceler içine savruldu. Gönül dünyasını kemirdikçe kemiriyordu. Candan sevdiği insan Ali’ye nasıl yapabilir bunu? Kalbine nasıl anlatabilirdi? Sona, kızının bu karmaşık düşüncelerle boğuşmasını fark etmediğinden konuştu; “Sevgili komşum Adela! İnanın düşünceleriniz bizi gururlandırdı. Şeref duyduk lakin babasının fikrini almak durumundayım. Sohnete

yemekte devam edelim. Lütfen sofraya buyurun. Mardin de gelsin biraz daha tanış olalım.”

Adela'nın eli ayağına dolaştı. Ne söyleyeceğini bilemedi. “Davetiniz için çok teşekkür ederim ama olur mu bilmem ki, rahatsız etmiş olmayalım sonra!”

“Öyle şey mi olur? Rahatsızlık filan vermiş değilsiniz. Aksine mutlu ettiniz bizleri.”

“Teşekkür ederiz. Aslında Mari ile Mardin'i tanıştıralım istemiştik. Kendiliğinden samimi yeni bir dostluğa evrildi.” dedi Ernesta. Adela, bu samimi ortamdan dolayı uçarcasına koştu Mardin'i aldı getirdi. Mardin'in teşrifıyla herkes sofrada yerini aldı. Hoş beş faslı devam etti. Herkes pür neşe içinde. Mardin, bir kâse çorbayı iştahla içerken sofrada bulunanlar yemek yemesine dikkat kesilip baka kaldılar. Mardin bey kaşığı bırakıp, “Soylu İstanbul Kadınlarının yemeklerini özlemişim.” deyince Mari; “Paris'te Türk Yemekleri yapan lokantalar yok mu?” diye sordu. “Olmaz olur mu? Elbette var, hatta fazlasıyla. Lakin burada sofraya oturmak bir başkadır. Sanki bir ibadet gibi. Ortam mekân vazgeçilmezimdir. Bana göre aynı sofraya oturmak dostlarla olur. Açıkçası, herkes ve her yerde aynı sofraya oturmam mümkün değildir. Onlar da benimle aynı sofraya oturmazlar.”

Mari; “Onlar dediğiniz Fransızları mı?” diye sordu.

“Evet Mari! Fransızları kastediyorum.”

“Desenize işiniz epeyce zor. Madem öyle çekip gelin.”

“Haklısınız, beni baba yadigarı işimiz bağladı oralara.” Yemek sona erdiğinden Mardin bu güzel ortamdan dolayı müteşekkir olarak konuşmasına devam etti. “Güzel bir akşam yemeği ve dahi özlemini eksikliğini duyduğum dost meclisi oldu sayenizde. Çok teşekkür ederiz Sona Hanım.”

“Keşke eşim Yani Usta da olabilseydi. Ama gelişi yaklaştı, birlikte kahvemizi içeriz.”

“Başka zaman nasipse, ama bizim evde de sizi ağırlayıp hürmet edelim isteriz.”

“Memnuniyetle, şerefle”

“O Şeref bize ait. Her şey harikaydı, ellerinize sağlık Sona Abla!”

Mari dillere destan aşk üzerine nasıl başka bir yuva kurabilirdi? Babası evet diyecek olsa ki muhtemelen öyle görülyüyor. Mari taşıyabilir mi böyle yaman çelişkiyi. Hadi hayırlısı bakalım demekten başka bir çare yoktur.

Mardin Sona’ya tebessümle; “Sona Abla! Mari’yi yarın akşam yemeğine davet etmek istiyorum. Tabi siz uygun görürseniz Mari de kabul buyurursa.” Sona işin sonunun nerelere varacağını bilecek kadar öngörüye sahip bir Anadolu kadınıydı. Kızıyla göz göze gelip bakıştılar. Sona Hanım’ın bakışları Mari’nin yanaklarına yapıştı kaldı adeta. Uzunca seyretti biricik kuzusunu. Yangın yerine döndü ana yüreği. Ama toparladı kendini. Ana yüreğinin yaptığı en güzel şey; olan biten her şeyi toparlamak değil midir sanki?

Toprağımızdan, sevdalarımızdan ayrılışın ne kadar zor oluşunu biliriz. Ne fırtınalar kopuyor içimizde. Mari’nin bitmeyen tükenmeyen aşkını, kalplerindeki aşk ateşinin yakıp kavurduğunu ve bu sızıyı kalbimizin derinliklerinde hissederiz. Sona Hanımefendinin gözyaşlarını gizlemeye mecali kalmamıştı.

“Mardin Bey! Mari kızımız isterse neden olmasın?” Mari biraz da düşünceliydi... Mardin ile göz göze gelince Mari; “ Siz nasıl isterseniz efendim! ” dedi

“Teşekkür ederim Mari. Sizinle tanışmanın onurunu

yaşıyorum.” dedikten sonra “Hoşça kalın.” diyerek ayrıldılar. Şimdi Sona Mari baş başa kaldı... Sona; “Sevgiyle yoğurup, görgüyle büyüttüğün gerçekten çok ama çok kıymetlidir. Şayet güzel bir yuva kuracaksan tercihini doğru, isabetli yapmalısın. Kanaatim odur ki, bu hem bizim hem de senin için bir şans... Mardin iyi bir ailenin çocuğu, terbiyeli, eli ayağı düzgün, üstelik varlıklı. Bunların hepsi önemli, daha önemlisi görgülü ve bilge kişiliğe sahip olmasıdır. Hepimiz için geçerli olan budur kızım.” dedi.

“Anneciğim! Biliyorsun ki ben Ali’yi çok ama çok seviyorum, unutabilmem mümkün değil. Hal böyleyken bir başkasıyla nasıl evlenebilirim ki?

“Bahtı kara kızım! Birbirinizi unutmak zorundasınız. İnsana her daim talih gülmez, çekip giderse uzaklara sen onu asla yakalayamazsın. Fırsatın gazası olmaz derler.” Mari’nin kafası iyiden iyiye karıştı. “Babam geldiğinde konuşursunuz anne.” dedi. Dakikalar sonrası Yani Usta, yorgun argın gelerek uzanıverdi kanepenin üzerine. Kimsenin ağzını bıçak açmıyordu. Evde sessizlik hakim. Keder kasvet dersen diz boyu...

“Yani bir şeyler hazırlayalım mı sana kocacığım?”

“Sıcacık bir çorba isterim, Siz toksunuz gibi sanki!” sözlerine “Tokuz biz, oldukça tokuz.” karşılığını alınca “Çok iyi. Bugün çok para kazandım. Yarın şöyle bir çarşı pazar dolaşın bakalım. İstanbul kazan siz kepçe. Yeni elbiseler alırsınız, tabi bana da alın.” dedi.

“Çok teşekkür ederim babacığım.” dedi Mari. Yani Usta, sıcak bir çorba sonrasında derin bir uykuya daldı. Ana kız için en uzun gece, sabahı geç gelen bir gece. Gözleri uykuyla buluşamadı sabaha dek Mari’nin. Erken kalkarak kahvaltı yaptılar. Yani Usta,

tamirhaneye giderken; “Bir isteğiniz var mı?” diye sorduğunda, “İhtiyacımız yok, zaten biz çarşı pazar fink atacağız.” Őeklindeki Őaka yũklũ cevap karşısında gũlerek; “Olur, fink atmaya devam edin, beni her zaman bu kadar bonkŕ bulamazsınız.” karŐılıđını verdi.

“Kocacığım! Biz biliriz, her zaman bonkŕsũn.” dedi Sona. “Hadi hoşça kalın.” diyerek atŕlyesinin yolunu tuttu tonton baba Yani. Ana, kız, kısa bir çarŐıya çıkıŐ hazırlığı yaptılar, sonra ver elini İstiklal. Sona; “Mardin ile yemeğe çıkacak mısınız?” diye sordu Mari’ye

“Uygun bulursan Anne.”

“Uygundur canım kızım uygundur.”

“Akşam babama sŕylemeyi ihmal etme, olur mu? O senden duymalı.”

“Sŕylediim! Onun yũređinin ne kadar sızladığını da bilirim.” dedi Sona. Kilise, camii, terzi derken ayaklarına kara sular indi Analı kızın.

“Anneciğim! Kilise terzi falan tamamda, camileri neden gezdik?”

“Ne bileyim gezdik işte, fena mı oldu?... AlıŐkanlıđın hasreti diyelim geçelim”

“Ne kadar gũzel sŕz annem!”

“Çok mu beğendin?”

“AlıŐkanlıđın hasreti, kız annem! Sen bu gũzel sŕzũ nerden duydun?”

“Kız sen beni değirmenci mi belledin. Ben de bugũne bugũn asil bir İstanburlu hanımefendisiyim.” Tabi bu sŕzlere tebessũm

olmazsa olmazlardan... Mari ve annesi yeni açılmış bir kitapçıya doğru yavaş adımla yürüdüler.

İstanbul'un nadide Semti Pera Neoklasik Barok vs. Birbirinden güzel tarihi kültür mirası eserlerin bulunduğu, döneminin kültürel zenginliğini yansıtmaktaydı. Bu semte art arda Sefaret binalarının açılmış olması, ecnebi yerleşimcilerin uğrağı ve buluşma noktası durumuna getirmiş devlet adamları Avrupalı Levantenler, varlıklı Gayrimüslim teba buraya yerleşmişti.

Mardin ile Mari görkemli ve şöhretli Pera Palas'a geldiler. Pera'ya 1895 yılında Alexander Vallury adında Fransız mimar tarafından yapılan Pera Palas, Avrupa'nın şöhretli dahi varlıklı insanların taşıyan Orient Express'in misafirleri nadide Pera'da konaklamaktaydı. Ünlü oyuncu Greta Garbo, Ünlü Yazar; Agatha Christie, "Murder in the Orient Express" adındaki eserini burada tamamladığını yazmıştı...

Mari ile Mardin Pera Otelin Restoranında caddeye bakan cam kenarındaki masaya oturdular. Mari köyünü ve Hamide'yi anlattı durdu hasretle. Mardin de Paris günlerini anlattı. Merhum babasının kendisine niçin Mardin ismi verdiğini, Fransızların Cezayir'de yaptıkları acımasız katliamları, babasının görevini, yardımseverliğini, anne babasını nasıl kaybettiğini uzun uzun anlattı. Bazen gülüştüler, bazen hüznün ağırlığı çöktü gönüllerine... Mari, bu buluşmadan hoşnut kaldığından Mardin Beye karşı bir güven duygusu başlamıştı...

Bir gün sonra...

Sona; "Tonton baban geldi, hadi kapıyı açiver kızım." dedi. Mari, hızlıca gidip babasına kapıyı açtı, Yani Usta, içeriye girer girmez, kızı terliklerini getirip önüne bıraktı. Terliklerini giyerken